

УДК 347.73:336.71

DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2020.2.13>

Ольга Петрівна Гетманець,

доктор юридичних наук, професор,

Харківський національний університет внутрішніх справ,

кафедра правового забезпечення господарської діяльності (завідувач);

<https://orcid.org/0000-0003-4826-5799>,

e-mail: olga.getmanec12@gmail.com

ФІНАНСОВО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Досліджено фінансові відносини між державою та суб'єктами господарювання, правове регулювання яких має суттєвий вплив на безпеку господарської діяльності як важливої складової національної безпеки. Проаналізовано внутрішні та зовнішні фактори впливу на фінанси, що є в розпорядженні суб'єктів господарювання. Визначено, що нормативно-правове забезпечення фінансової безпеки на всіх рівнях економіки, зокрема діяльності господарюючих суб'єктів, як цілісна державна політика відсутнє. Доведено доцільність розробки та впровадження закону, що визначав би види загроз стабільності фінансової діяльності та засоби протидії, повноваження органів державної влади, механізм організації фінансового контролю як засобу попередження фінансових правопорушень.

Ключові слова: національна безпека, господарська діяльність, фінансова безпека, фінансова система, фінансова діяльність, фінансовий контроль.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Безпека господарської діяльності в умовах виникнення та розвитку у світі потенційних загроз політичного, екологічного, економічного, технічного характеру тощо і навіть загроз здоров'ю людини набуває важливого значення для існування держави, добробуту громадян та ефективності розвитку виробництва. До загальних принципів господарювання в Україні, встановлених Господарським кодексом України, належить принцип обмеженості державного регулювання економічних процесів, що реалізується з метою забезпечення в країні соціальної спрямованості економіки, добросовісної конкуренції, екологічного захисту населення, захисту прав споживачів та безпеки суспільства і держави. Господарська діяльність є ключовим фактором розвитку національного виробництва і потребує державної підтримки та захисту, тобто встановленої законом державної політики, що охоплює різні складові господарської діяльності та забезпечує захист суб'єктів господарювання з різних позицій правового регулювання, зокрема і фінансового.

Правове регулювання фінансів, як визначила фундатор фінансового права А. К. Воронова, – це форма регулювання суспільних відносин, яка забезпечує відповідність поведінки їх учасників вимогам і дозволам, що містяться в нормах права. Механізм правового регулювання містить такі елементи, як правові норми, правові відносини, правова відповідальність, правова свідомість тощо [1, с. 15]. Фінанси – важливий ресурс господарської діяльності, а стан фінансів є складовою безпеки господарювання і, як наслідок, національної безпеки. Фінансово-правове регулювання націлено на забезпечення правового порядку у фінансовій сфері суспільства, зокрема у сфері фінансів господарського сектора суспільного виробництва. Правові основи фінансової стабільності у сфері господарської діяльності встановлюються державою і впливають на створення безпечного середовища для її ефективного розвитку.

Стан дослідження проблеми

Безпека господарської діяльності, зокрема підприємництва, досліджувалась у працях учених як об'єкт правового регулювання з різних позицій. Забезпечення безпеки підприємницької діяльності, як вважають Ю. І. Банк та Р. О. Крегул, слід розглядати як комплекс економічних, фінансових, соціальних, організаційних, технологічних, інформаційних заходів, що реалізують органи публічної адміністрації та недержавні структури для протидії негативним дестабілізаційним факторам у процесі здійснення підприємницької діяльності [2, с. 19]. Безпека підприємництва визначається як система організаційно-правових, фінансово-економічних заходів, спрямованих на виявлення, попередження і припинення загроз у процесі забезпечення ефективного функціонування підприємства [3]. Тобто стан безпеки господарської діяльності залежить від стану технічного, інформаційного, організаційного, а також фінансового факторів впливу на організацію господарської діяльності.

У наукових працях досліджується безпека діяльності суб'єктів господарювання як цілісне явище, тобто як стан його мінімальної вразливості щодо загроз та діяльності зі створення і підтримання оптимальних умов для реалізації ним своїх цілей [4, с. 341], та як базовий елемент забезпечення національної безпеки [5]. Розрізняються окремі види безпеки: економічну, фінансову, інформаційну. Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності визначається як «... стан їх стабільної діяльності, за якого забезпечується захист від внутрішніх і зовнішніх загроз та досягається мета діяльності підприємства у вигляді отримання прибутку» [6, с. 19]. Отже, наголос у дослідженні економічної безпеки господарської діяльності робиться на захисті суб'єктів господарювання від загроз для їх діяльності як зовнішніх, так і внутрішніх, із позицій умов отримання прибутку.

Економічна безпека, на думку науковців, тісно пов'язана з фінансовою безпекою. Фінанси – важливий ресурс господарської діяльності і водночас складова фінансової системи країни, що потребує дослідження фінансової безпеки на рівні як держави, так і окремих суб'єктів господарювання. Фінансова безпека розглядається з різних точок зору: як один зі складників економічної безпеки, як самостійний об'єкт управління, як певний фінансовий стан підприємництва [7, с. 63], як стан забезпеченості суб'єктів усіх рівнів управління фінансовими ресурсами [8, с. 5], як сфера кримінальних та адміністративних злочинів, пов'язаних з фінансами [9, с. 845].

Поняття «фінансова безпека» надається урядовим документом, який пов'язує фінансову безпеку зі станом функціонування фінансової системи країни, соціально-економічними умовами її розвитку та здатністю протидіяти загрозам, кризам та різним дестабілізаційним факторам¹. Ураховуючи таке визначення, держава повинна встановити необхідні фінансові умови діяльності суб'єктів господарювання для стабільного їх розвитку і стійкості до фінансових та інших загроз.

Огляд наукової літератури свідчить, що аналіз фінансової безпеки суб'єктів господарювання проводиться переважно з двох позицій: по-перше, з позицій організації та управління рухом фінансових ресурсів, що забезпечується фінансово-правовим регулюванням з боку держави, а по-друге, пов'язаний з вивченням, аналізом, виявленням, попередженням, припиненням і розслідуванням фінансових та економічних правопорушень і злочинів.

У науковій літературі превалює думка, згідно з якою правове забезпечення фінансової безпеки підприємництва потребує оновлення, реформування та відокремлення на рівні підприємства [10, с. 171], а також приведення до міжнародних вимог [11, с. 127]. Таким чином, забезпечення фінансової спроможності у сфері господарської діяльності, що характеризує стан безпеки цієї діяльності, потребує відповідної фінансово-правової політики, визначення напрямків якої покладається на державу як гаранта стабільності і розвитку господарської діяльності та встановлюється фінансовим законодавством.

Мета і завдання дослідження

Мета статті полягає у вивченні фінансово-правових засобів регулювання діяльності суб'єктів господарювання як важливої складової безпеки господарської діяльності. *Мета* статті досягається вирішенням

¹ Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : затв. Наказом М-ва економ. розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 № 1277 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13/conv#n9> (дата звернення: 15.04.2020).

таких *завдань*: визначити складові фінансової системи країни в сучасних умовах розвитку ринкових відносин, правове регулювання яких забезпечує безпеку діяльності суб'єктів господарювання; з'ясувати загрози фінансовій діяльності суб'єктів господарювання та правові засоби попередження фінансових правопорушень; сформулювати пропозиції щодо сучасних напрямків фінансово-правового регулювання безпеки господарської діяльності як важливої умови забезпечення стабільності, стійкості й ефективності руху фінансів на рівні суб'єктів господарювання.

Наукова новизна дослідження

Вивчаються складові фінансової політики держави, що мають суттєвий вплив на стан безпеки господарської діяльності в сучасній ринковій економіці в Україні, та визначаються недоліки законодавчого забезпечення фінансової діяльності суб'єктів господарювання, усунення яких сприятиме безпеці господарської діяльності.

Виклад основного матеріалу

Господарська діяльність законом визначається як діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, яка спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність (ст. 3 ГК України)¹. В урядових документах та в окремих наукових працях стан правового регулювання фінансової системи країни, зокрема на рівні суб'єктів господарювання, визначається як явище, що потребує вирішення проблем, які склалися у внутрішній та зовнішній фінансовій політиці держави, досконалості законодавчого забезпечення тощо. До проблем, які потребують вирішення з метою реалізації державної політики із забезпечення фінансової безпеки, відповідно до Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері від 15 грудня 2012 р. (далі – Концепція) уряд відносить низку факторів, які впливають на стабільність і досконалість правового регулювання у фінансовій сфері, зокрема податкову і банківську системи, фондовий ринок, нормативно-правове забезпечення організації та розвитку підприємництва, умови ведення бізнесу та інші, а також визначає проблеми, вирішення яких прямо пов'язано з фінансовим забезпеченням діяльності суб'єктів господарювання².

¹ Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV // БД «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 15.04.2020).

² Концепція забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері : затв. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.08. 2012 № 569-р // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/569-2012-p> (дата звернення: 15.04.2020).

Ураховуючи завдання і проблеми, які визначає вказана Концепція, держава встановлює внутрішні та зовнішні явища і чинники, що впливають на стабільність фінансової системи країни, складовою якої є фінанси господарюючих суб'єктів, тобто визначає умови дотримання фінансової безпеки. Слід зазначити, що в науковців склався саме такий підхід до забезпечення умов фінансової безпеки, оскільки «... забезпечення фінансової безпеки на всіх рівнях фінансово-кредитної сфери країни є найактуальнішим завданням суспільства, держави, підприємств і організацій всіх форм власності, підприємців, кожного громадянина» [12, с. 114]. У зв'язку з цим правове забезпечення фінансової безпеки господарської діяльності спирається на визначення та врахування внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на стан фінансів.

Із позицій національних інтересів фінансова безпека охоплює: бюджетну, інфляційну, боргову, інвестиційну, податкову, банківську сфери, сферу функціонування фінансового та фондового ринків, небанківський фінансовий сектор і фінанси реального сектора економіки. Фінанси реального сектора економіки, до яких належать і фінанси суб'єктів господарської діяльності, становлять важливий ресурс їх діяльності і взаємопов'язані з іншими складовими фінансової безпеки та станом фінансових потоків країни. У Концепції визначені окремі елементи, що становлять загрозу фінансам суб'єктів господарювання, а саме дисбаланс між активами та зобов'язаннями, спекулятивні операції із земельними ділянками. Отже, уряд визначає внутрішні загрози стану фінансів суб'єктів господарської діяльності, проте існують і зовнішні фактори впливу.

Враховуючи пов'язаність фінансів господарюючих суб'єктів із фінансовою системою країни, слід враховувати складові фінансової безпеки як сфери впливу на функціональну структуру фінансової діяльності суб'єктів господарювання, що потенційно може призвести до загроз стабільності господарської діяльності. Бюджетна сфера складається з податків та зборів як джерел наповнення бюджетів, державних кредитів, тендерів державних закупівель, боргових зобов'язань, трансфертів, фінансування витрат тощо, тобто джерел доходів та напрямків видатків бюджетів, що складають бюджетну систему України та визначаються законом про бюджет або рішенням про місцевий бюджет. Пов'язаність господарської діяльності з бюджетною сферою прослідковується через систему оподаткування, стан якої може призвести до серйозних порушень фінансової стабільності та й узагалі здійснення самої діяльності. Затримка в отриманні бюджетних кредитів або інших платежів із бюджетів унаслідок договірних відносин між суб'єктом господарювання та органами влади також ставить під загрозу фінансову діяльність підприємців. Аналогічні фінансові зв'язки

у функціональній складовій діяльності господарюючих суб'єктів, а саме: у банківській сфері (взаємовідносини підприємців та банків щодо ведення готівкових та безготівкових платежів, кредитів, депозитів), у валютній (проведення розрахунків з імпортно-експортних операцій), в інвестиційній сфері, у страховій тощо – можуть бути загрозою стану фінансів і, як наслідок, веденню бізнесу і стану здоров'я працівників. Таким чином, урахування впливу зовнішніх та внутрішніх факторів фінансової безпеки має суттєве значення для фінансово-правового регулювання безпеки господарської діяльності.

У науковій літературі підкреслюється значення впливу на фінансову безпеку підприємництва внутрішніх і зовнішніх складових фінансової системи країни як фактора не тільки визначення стабільності господарської діяльності, а й розвитку [7, с. 63–64]. Цікавий підхід до поняття «фінансова безпека підприємства» міститься в монографії М. М. Ермошенко та К. С. Горячевої, які визначають залежність стану фінансів від таких факторів, як якість і збалансованість фінансових інструментів, що використовуються для організації виробництва, а також характеризуються стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз, здатністю фінансової системи підприємства забезпечувати реалізацію його фінансових інтересів, місії і завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів, забезпечувати розвиток власної фінансової системи тощо [12, с. 115].

Таким чином, науковці підкреслюють залежність фінансової безпеки підприємництва від таких внутрішніх факторів, як управління та організація фінансової діяльності, достатній обсяг фінансових ресурсів для забезпечення поточних потреб і потреб розвитку, а також від зовнішніх загроз, що пов'язуються із залежністю від стану державних фінансів.

Таблиця 1

Зовнішні фактори фінансової безпеки суб'єктів господарювання

№	Види загроз за сферами фінансової системи країни	Функціональна структура фінансової діяльності суб'єкта господарювання
1	2	3
1.	Бюджетна система (підсистема – оподаткування)	Податки і збори до бюджетів, бюджетні кредити, трансферти, державні закупівлі, бюджетне фінансування
2.	Грошово-кредитна сфера	Розрахунки з постачальниками та покупцями, кредити, боргові зобов'язання, розрахунки із працівниками

Закінчення табл. 1

1	2	3
3.	Валютна сфера	Кредити у валюті, валютні розрахунки з постачальниками та покупцями, обмін валюти
4.	Банківський сектор	Ведення рахунків, кредити, організація готівкового та безготівкового обігу
5.	Небанківський фінансовий сектор	Прогнозування та попередження ризиків фінансової діяльності, вивчення, відслідкування, моніторинг та аналіз ринку фінансових послуг; надання й отримання фінансових послуг
6.	Інвестиційний ринок	Капітальні вкладення у розвиток діяльності, залучення інвесторів
7.	Фондовий ринок	Випуск та купівля цінних паперів
8.	Фінанси підприємств та домогосподарств	Виробничий, організаційний, інформаційний та інший зв'язки
9.	Страховання	Страховання майна підприємства, результатів діяльності, безпечної праці та збереження здоров'я працівників

Аналіз впливу зовнішніх факторів розвитку фінансової системи країни на діяльність суб'єктів господарювання, що надано в таблиці 1, свідчить про залежність фінансової безпеки господарської діяльності від стану всіх елементів фінансової системи країни і потребує налагодженого механізму правового регулювання. Держава має вплив на діяльність суб'єктів господарювання шляхом реалізації фінансової політики, що складається з різних складових і спирається на правові норми. Відповідно до ГК України законодавець встановлює основні засоби регулювального впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання, а саме: державне замовлення; ліцензування, патентування і квотування; технічне регулювання; застосування нормативів та лімітів; застосування цін і тарифів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій¹. З указаних складових переважна кількість реалізується у сфері фінансів, зокрема нормативи, ліміти, ціни, податки, субсидії, інвестиції, компенсації та дотації, а інші справляють

¹ Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV // БД «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 15.04.2020).

суттєвий вплив на фінансову діяльність підприємців. Отже, безпека діяльності суб'єктів господарювання є невід'ємною складовою фінансової безпеки держави і повинна отримати відповідне фінансово-правове забезпечення.

Доцільність урахування у фінансовій політиці держави інтересів господарюючих суб'єктів потребує виваженої, обґрунтованої концептуальної програми діяльності органів влади, органів місцевого самоврядування, всіх державних установ щодо правових підстав ведення фінансової діяльності господарюючих суб'єктів. Механізм забезпечення безпеки господарської діяльності спирається на організацію фінансової діяльності підприємців і складається з таких елементів, як організація формування, розподілу та використання фінансових ресурсів, що є наслідком фінансової діяльності держави. Проте у фінансовій системі, що характеризує рівень безпеки суб'єктів господарювання, відсутній такий елемент, як контроль, що має вирішальне значення для стабільної фінансової діяльності.

Правове забезпечення фінансової безпеки спирається на нормативно-правову базу, яка визначає принципи, методи, функції та повноваження діяльності органів влади та органів місцевого самоврядування у всіх складових фінансової системи, зокрема у сфері фінансового контролю. Відповідно до Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» державний фінансовий контроль здійснюється за ефективністю ведення фінансової діяльності, достовірністю фінансової звітності та показниками діяльності у всіх суб'єктах господарської діяльності незалежно від форми власності.

У фінансово-правовій науці місце, сутність і завдання фінансового контролю, його форми, види, методи й організація завжди були і досі залишаються предметом наукового дослідження і не встановлені на законодавчому рівні. Про недосконалість нормативно-правового забезпечення фінансового контролю зазначається в наукових працях, а наявність на сьогодні низки законопроектів з фінансового контролю – це ще одне свідчення прогалини в чинному законодавстві [13, с. 33–36]. Нормативно-правове забезпечення фінансового контролю визначається вказаним вище Законом без прив'язки до особливостей фінансової діяльності господарюючих суб'єктів. В Україні прогалини в чинному законодавстві стосуються методології фінансового контролю як у державному, так і приватному секторах економіки, що значно збільшує ризики підприємництва.

Фрагментарно фінансово-господарська діяльність як об'єкт фінансового контролю регламентується в запропонованому проекті Закону України «Про державний фінансовий контроль». У законопроекті фінансово-господарська діяльність суб'єкта господарювання

визначається як діяльність суб'єкта господарювання, пов'язана з прийняттям управлінських рішень, які стосуються операцій з ресурсами та активами, в тому числі за зобов'язаннями, що перебувають як у повному, так і в частковому управлінні або господарському віданні суб'єкта господарювання¹. Проте у вказаному законопроекті відсутня методологія проведення внутрішнього фінансового контролю, тобто контролю, що покладається на самого суб'єкта господарювання, а також визначаються різні методи фінансового контролю, але без таких дієвих, як аудит ефективності та операційний аудит.

Висновки

Фінансово-правове регулювання безпеки господарської діяльності повинно спиратися на норми фінансового права, які визначають правовий порядок фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Безпека господарської діяльності є елементом національної безпеки, а фінансова діяльність суб'єктів господарювання – джерелом фінансової безпеки країни. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання пов'язана зі складовими фінансової системи країни, стан яких суттєво впливає на фінансову безпеку суб'єктів господарювання. Фінансова безпека суб'єктів господарювання регламентується нормами фінансового права щодо формування, розподілу, використання та контролю фінансів суб'єктів господарювання.

Основними формами державного регулювання фінансової безпеки господарської діяльності є Господарський кодекс України, Концепція забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері, ухвалена урядом, а також інші закони та державні програми з питань економічного і соціального розвитку. Проте на сьогодні нормативно-правове забезпечення фінансової безпеки на всіх рівнях економіки як цілісної системи відсутнє. Правове закріплення державної політики у сфері фінансової безпеки суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установлення зовнішніх і внутрішніх загроз господарській діяльності у відповідних нормативно-правових актах, але потребує розробки та впровадження закон, що визначає: засади протидії видам загроз у сфері фінансів, повноваження держави із протидії, профілактики та припинення загроз у фінансовій системі, механізм захисту фінансових інтересів суб'єктів господарювання. Оскільки складовою фінансової діяльності суб'єктів господарювання є фінансовий контроль, потребує вдосконалення Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в

¹ Проект Закону про державний фінансовий контроль : від 08.02.2008 № 2020 / ініціатор В. І. Коновалюк // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=2020&skl=7 (дата звернення: 15.04.2020).

Україні» щодо методів та видів фінансового контролю, повноважень суб'єктів з метою забезпечення безпеки господарської діяльності.

Список бібліографічних посилань: **1.** Словник фінансово-правових термінів / за заг. ред. А. К. Воронової. Київ : Алерта, 2011. 558 с. **2.** Кругу Р. О., Банк Ю. І. Безпека підприємницької діяльності в Україні: адміністративно-правовий аспект. Київ : КНЕТУ, 2015. 240 с. **3.** Макеева О. М. Безпека підприємництва: теоретико-правові засади // Репозитарій Національного авіаційного університету : сайт. 2017. <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/31285/1/Безпека%20підприємства%20теоретико-правові%20засади.pdf> (дата звернення: 15.04.2020). **4.** Чистоклетов А. Г. Адміністративно-правове забезпечення безпеки суб'єктів господарювання в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Львів, 2016. 428 с. **5.** Грищенко В. Ф., Грищенко І. В., Самофалова О. А. Безпека підприємницької діяльності як складова національної безпеки держави. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. № 12. URL: https://nbuv.gov.ua/j-pdf/Duur_2015_12_5.pdf (дата звернення: 15.04.2020). **6.** Сергієнко В. В., Пешкова А. С. Правове забезпечення безпеки суб'єктів господарської діяльності в Україні : навч. посіб. Харків : ХНЕУ, 2016. 140 с. **7.** Лиса О. В. Фінансова безпека суб'єктів господарювання в сучасних умовах. *Економічний аналіз*. 2016. Т. 26, № 1. С. 58–64. **8.** Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) : дис. ... д-ра економ. наук : 08.04.01. Київ, 2000. 354 с. **9.** Getmanets O., Reznik O., Kovalchuk A., Nastyuk V., Andriichenko N. Financial security of the state. *Journal of Security and Sustainability Issues*. 2020. Vol. 9, No. 3. Pp. 843–852. URL: https://jssidoi.org/jssi/uploads/journals/Journal_of_Security_and_Sustainability_Issues_Vol_9_No3_print.pdf (дата звернення: 15.04.2020). **10.** Патарідзе-Вишинська М. В. Генезис нормативно-правового забезпечення фінансової безпеки. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2016. Вип. 1 (34). С. 169–189. **11.** Нестеренко А. С. Фінансова політики держави як основний метод правового регулювання фінансових відносин щодо функціонування фінансової системи України. *Право і суспільство*. 2015. № 5, ч. 3. С. 125–131. **12.** Єрмошенко М. М., Горячева К. С. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство. Київ : Нац. акад. управління, 2010. 232 с. **13.** Гетманець О. П. Бюджетний контроль: організаційно-правові засади : монографія. Харків : Екограф, 2008. 308 с.

Надійшла до редколегії 22.04.2020

Getmanets O. P. Financial and Legal Regulation of the Security of Economic Activity

The author of the article studies financial relations between the state and business entities, whose legal regulation has a significant impact on the security of economic activity as an

important component of national security. The author analyzes internal and external factors affecting the finances that are at the disposal of business entities, the state of which depends on the security of economic activity. The components of financial security of business entities are studied from the point of view of organization of finances and management of the movement of financial resources, ensured by the financial and legal regulation by the state. The directions of financial and legal regulation of the security of economic activity are analyzed as an important condition for ensuring the stability, sustainability and efficiency of the movement of finances at the level of business entities.

It has been established that the legal provision of financial security of business entities is based on regulatory basis that defines the principles, methods, functions and powers of public authorities' activity and activity of local self-government agencies in all components of the financial system, namely in budgetary, tax, currency, banking, investment, etc., in particular in the area of financial control, which facilitates the establishment of the legitimacy of financial activities and the rational use of finances. It has been determined that there is no regulatory support for financial security at all levels of the economy, including the activity of business entities, as a coherent state policy. The author proves the expediency of developing and implementing a law defining the types of threats to the stability of financial activity and the principles of counteraction, the powers of the state authorities to counteract, prevent and eliminate the threats in the financial sphere, the components of the mechanism of protection of financial interests of business entities. It has been established that financial control is the component of financial activity of business entities, and therefore the Law of Ukraine "On the Basic Principles of Exercising State Financial Control in Ukraine" needs to be improved regarding the methods and types of financial control, powers of controlling entities in order to ensure the security of economic activity.

Key words: national security, economic activity, financial security, financial system, financial activity, financial control.

